

КЪРТ ВОНЕГЪТ АДАМ

Превод от английски: Владимир Германов, 1994

chitanka.info

Беше полунощ, в една чикагска болница.

— Господин Соуса — каза медицинската сестра, — жена ви роди момиченце. Ще можете да видите бебето след около дваисет минути.

— Знам, знам, знам — отговори господин Соуса, намръщена горила, която съвсем очевидно нямаше търпение да слуша обяснения за нещо, което му е до болка познато и го отегчава. Той изщрака с пръсти. — Момиче! Стават седем! Сега имам седем момичета! Една къща жени. Мога да изкормя червата на десет мъже, колкото мен, а какво ми се сервира? Само момичета!

— Господин Нетмън? — обърна се сестрата към другия мъж в чакалнята. Произнесе името му, Кнехтман, с типичната за повечето американци небрежност, като Нетмън. — Съжалявам. Все още нямаме новини от жена ви. Ще ни накара да почакаме, нали? — Тя се усмихна стъклено и излезе.

Соуса се обърна към Кнехтман.

— Ей такива дребни нехранимайковци, като тебе, казват, че искат момче и, прас! Ето ти момче. Искаш футболен отбор, прас, прас, прас, прас, единайсет, ето ти ги. — Мъжът излезе ядосано от помещението.

Онзи, който остана вътре беше Хайнц Кнехтман, гладач в цех за химическо чистене, дребен мъж с тънки китки и болен гръбнак, който го държеше леко прегърбен, сякаш бе вечно уморен. Лицето му бе продълговато, с дълъг нос и тънки устни, но бе толкова пропито от добронамерена смиреност, че беше чак красиво. Очите му бяха големи и кафяви, дълбоки и с дълги мигли. Бе само на дваисет и две, но изглеждаше и се чувстваше по-възрастен. Бе умираше по малко всеки път, когато членовете на семейството му бяха извеждани и убивани един по един от нацистите, докато единствен той, десетгодишен, остана да носи живот и името Кнехтман. Той и жена му, Авхен, бяха отрасли зад бодливата тел.

Вече гледаше стените в чакалнята в продължение на дванайсет часа, от обяд, когато болките на жена му започнаха да се повтарят на равни интервали, а ревът на вълните от морето на около миля разстояние, едва се чуваше. Това щеше да е второто му дете. Последният път бе чакал на сламеник, в лагер за разселени в Германия. Детето, Карл Кнехтман, наречено така на името на баща му, бе умряло

и с него бе изчезнало името на един от най-големите челюсти, които някога са се раждали.

Когато вцепенението от умората и пожеланията при това второ очакване се вдигна за миг, в главата на Хайнц нахлу цял водопад семейни имена, изчезнали, изчезнали до едно, които биха могли да се съживят чрез това ново същество — ако оживееше. Петер Кнехтман — хирургът, Крол Кнехтман — ботаникът, Фредерик Кнехтман — драматургът. Смъртно запомнени чичовци. Или, ако е момиче и оживее, щеше да е Хелга Кнехтман — майка му. Щеше да се научи да свири на арфа като нея и напук на цялата му грозота, щеше да е красива. Всички мъже от фамилията бяха грозни, а всички жени — красиви като ангели, макар и не всички да бяха ангели. Винаги е било така от стотици, стотици години.

— Господин Кнехтман — повика го сестрата, — момче е. Жена ви е добре. Сега си почива. Ще можете да я видите утре сутринта. Бебето ще можете да видите след около двацет минути. — Хайнц вдигна очи като вцепенен. — Тежи три килограма и двеста грама.

И тя изчезна отново със същата нагласена усмивка и тържествени, скърцащи стъпки.

— Кнехтман — промърмори Хайнц, изправи се и леко се поклони срещу стената. — Името е Кнехтман — каза той и отново се поклони, с победоносна усмивка. Произнесе името подчертано, както в Стария свят, като предвзет портиер, обявяващ пристигането на благородник, гърлен барабанен тътен, неомекотен, за американските уши: КннннНЕХТманнн!

— Господин Нетмън? — На вратата на чакалната стоеше много млад лекар с розово лице и ниско подстригана рижа коса. Под очите му имаше кръгове и говореше с прозевки.

— Доктор Пауърс! — извика Хайнц и улови ръката му с двете свои. — Слава Богу, слава Богу, слава Богу, благодаря ви!

— Хъм — отвърна докторът и успя да се усмихне измъчено.

— Не се е случило нищо лошо, нали?

— Лошо? — учуди се Пауърс. — Не, не. Всичко е наред. Ако изглеждам посърнал, то е защото съм на крака от трийсет и шест часа. — Той затвори очи и се облегна на рамката на вратата. — Не, с жена ви всичко е наред — добави той с далечен глас. — Тя е направена, за да ражда бебета. Като тапа от шампанско, пук и готово.

— Така ли? — попита с недоверие Хайнц.

Доктор Пауърс тръсна глава, за да се съвземе.

— Боже... мозъкът ми съвсем отказа. Соуса... обърках жена ви с госпожа Соуса. Тя свърши за нула време. Вие сте Нетмън. Съжалявам, жена ви имаше проблеми с таза.

— Недохранване в детството — обясни Хайнц.

— Да. Е, с бебето всичко е наред, но ако искате да имате още едно, ще е по-добре да се роди със секцио. Просто за всеки случай.

— Не знам как да ви благодаря! — възкликна Хайнц развълнувано.

Доктор Пауърс облиза устни и се напрегна, за да не затвори очи.

— Хъм. Всичко е наред — каза той пресипнало. — Лека нощ. Желая ви щастие. — И той тръгна към коридора.

Сестрата надникна в чакалнята.

— Сега можете да видите бебето, Господин Нетмън.

— Докторе... — извика Хайнц и се спусна по коридора, защото искаше да стисне ръката на Пауърс още веднъж, да му каже какво величествено нещо е направил. — Това е най-чудесното нещо, което някога се е случвало!

Вратите на асансьора се плъзнаха между тях, преди докторът да успее да реагира.

— Оттук — каза сестрата. — В края на коридора тръгнете вляво и ще стигнете до витрината. Напишете името си на парче хартия и го покажете през стъклото.

Хайнц отиде дотам сам, без да види друго човешко същество, докато не стигна целта си. Там, от другата страна на голяма стъклена преграда, видя стотици бебета, сложени в малки брезентови кошчета, подредени в квадратни блокове с прави редици.

Хайнц написа името си на една стара квитанция от пералнята и я залепи на стъклото. Една дебела и добродушна сестра погледна листчето, но не и лицето на Хайнц — не видя широката му усмивка, пропусна горещата покана да сподели за миг екстаза му.

Сестрата отиде до едно от кошчетата и го избута до прозореца.

— Здравей, здравей, здравей, малък Кнехтман — каза Хайнц на зачервеното като слива същество от другата страна на стъклото. Гласът

му отекна в хладния, гол коридор и се върна при него смущаващо силен. Хайнц се изчерви и продължи по-тихо: — Малък Петер, малък Крол, малък Фридрих... у теб има нещо и от Хелга... Малка искричка Кнехтман, малка скъпоценност. Всичко е запазено в теб.

— Боя се, че ще трябва да пазите тишина — каза някаква сестра, която показва главата си през една врата.

— Извинете — отвърна Хайнц. — Много съжалявам.

Замълча и се задоволи с леко почукване с нокът по стъклото, за да накара бебето да погледне към него. Младият Кнехтман не искаше да го погледне, не искаше да сподели радостта му и след няколко минути сестрата отново го избута на мястото му.

Хайнц се спусна с асансьора усмихнат, усмихнат прекоси фойето на болницата, но никой не му обърна внимание. Мина покрай редица телефонни будки и в една от тях видя войникът, който беше в чакалнята преди около час.

— Да, мамо, три килограма и осемстотин грама. Косата му е като на Бъфало Бил. Не, не сме ѝ измислили още име, нямаше време... Татко, ти ли си? Да, добре са, добре са. Три килограма и осемстотин. Не, още няма име... Сестричке, ти ли си? Малко е късничко, за да си будна, нали? Още не прилича на никого. Дай ми майка пак... Мамо, ти ли си? Е, това са новините от Чикаго. Мамо... не се безпокой, бебето е страхотно... само по косата прилича на Бъфало и го казах, за да се пошегувам. Да, точно така, три килограма и осемстотин грама...

Имаше още пет кабинни, всичките празни, очакващи разговори с всички точки на земното кълбо. Хайнц копнееше да влезе в една от тях и да разкаже чудесната новина. Ала нямаше на кого, никой не я очакваше.

Но той не престана да се усмихва. Прекоси улицата и влезе в едно притихнало барче. В полумрака вътре имаше само двама мъже — барманът и господин Соуса.

— Добър вечер, какво да бъде?

— Искам да почерпя господин Соуса и вас — отговори Хайнц с непривична за него разпуснатост. — Най-доброто бренди, което имате. Жена ми току-що роди!

— Така ли? — попита барманът с учтив интерес.

— Три килограма и двеста грама — добави Хайнц.
— Е-е-х, какво знаеш ти! — отвърна барманът.
— Нетмън — обади се Соуса, — какво е?
— Момче — отговори Хайнц гордо.
— Както и предполагаш. Винаги е така! На дребните типове като теб им върви.

— Момче, момиче, все едно е, стига да оживее. Хората в болницата са твърде близо до това, за да могат да оценят чудото... чудото, което непрекъснато се повтаря. Подновяването на света.

— Чакай, докато ти се изтърсят седем, пък тогава ела да ми приказваш за чудеса — каза Соуса.

— Седем ли имаш? — попита барманът. — Бия те с едно. Имам осем. — Той напълни трите чаши.

— Ако питаш мен — отвърна Соуса, — отстъпвам ти състезанието доброволно.

Хайнц вдигна чаша.

— За здравето, щастието и бъдещето на... на Петер Карл Кнехтман. — Той задиша учестено, развълнуван от решението.

— Чуй го само! — възкликна Соуса. — Ще си помислиш, че детето тежи сто килограма!

— Петер е името на известен хирург — обясни Хайнц. — Мой чичо. Починал е. Баща ми се казваше Карл.

— За здравето на Пит К. Нетмън — вдигна чаша Соуса с безразличие.

— За Пит — присъедини се и барманът и отпи.

— И за вашето момиченце — каза Хайнц. — Новороденото.

Соуса се усмихна уморено.

— И за моето момиченце. Бог да го благослови.

— А сега искам аз да вдигна наздравица — обади се барманът и удари с юмрук по плота. — На крака, господа, всички прави!

Хайнц стана и вдигна чашата си в очакване на следващата стъпка към сприятеляването, тост за целия човешки род, към който семейство Кнехтман все още принадлежеше.

— Пия за „Уайт Сокс“!

— Монисо, Фокс, Меле — включи се Соуса.

— Фейн, Лолър, Ривера — извика барманът и се обърна към Хайнц. — Пий, момче! „Уайт Сокс“! Само не ми казвай, че викаш за

„Къбс“!

— Не — отвърна Хайнц разочарован. — Не. Боя се, че не се интересувам от бейзбол. — Другите двама сякаш се отдръпнаха от него. — Нямах много време да мисля за други неща, освен за бебето.

Барманът насочи цялото си внимание към Соуса.

— Видя ли какво направиха? — заговори той развълнувано. — Махнаха Фейн от първа база и го сложиха на трета, а на първа сложиха Пиърс. След това Монисо, отляво...

— Да, да — заклати глава Соуса.

— А после онзи скапаняк Караскел...

Хайнц отново остана съвсем сам. От онези двамата го делиха само два метра бар, но сякаш беше цял континент.

Допи чашата си, без удоволствие и тихо си тръгна.

На железопътната гара, където трябваше да изчака влака за дома, видя един колега от химическото чистене и блясъкът отново се върна в очите му. Беше с момиче. Ходеха прегърнати и се смееха.

— Хари! — извика Хайнц и забърза към тях. — Хари! Познай какво се случи! — Ухили му се широко.

Хари — висок мъж с чип нос, погледна надолу към Хайнц с изненада.

— О, здрасти, Хайнц. Какво се е случило, момче?

Момичето гледаше объркано, сякаш се питаше откъде се е взел този странен човек в този странен час. Хайнц избегна подигравателния ѝ поглед.

— Имам бебе, Хари! Жена ми току-що роди!

— О! — отвърна Хари и му протегна ръка. — Поздравления. — Ръката беше отпусната. — Това е страхотно, Хайнц, наистина страхотно. — Хари дръпна ръката си и зачака Хайнц да каже още нещо.

— Преди около час. Три килограма и двеста грама. Никога не съм се чувствал по-щастлив през живота си!

— Това е много хубаво, Хайнц. Разбира се, че ще си щастлив.

— Така е — обади се момичето.

Последва дълга пауза, през която тримата пристъпваха от крак на крак.

— Наистина добра новина — отбеляза Хари най-накрая.

— Е, това е — каза Хайнц бързо. — Това е всичко.

— Радвам се да го чуя.

Последва още една неловка пауза.

— Ще се видим на работа — кимна Хайнц и закрачи към пейката, но вратът му беше зачервен и показваше колко глупашки се чувства.

Момичето се изкиска.

У дома, в два часа през нощта, Хари започна да си говори сам, да говори на празната детска люлка, на леглото. Говореше на немски — езикът, който се бе заклел повече да не използва.

— На тях им е все едно — каза той. — Всички те са твърде заети и забързани, за да забележат живота, за да чувстват каквото и да било. Родило се е дете — той сви рамене — има ли нещо по-скучно от това? Кой е толкова глупав, че да говори за това, да мисли, че е интересно или важно?

Той отвори прозореца и се вгледа в осветения от луната каньон от дървени фасади и боклукчийски кофи.

— Родил се е още един Кнехтман, още един О'Лиъри, още един Соуса... Какво от това? Кой дава пет пари!? Защо някой трябва да се интересува? Няма защо.

Легна с дрехите на неоправеното легло, въздъхна дълбоко и заспа.

Събуди се в шест, както обикновено. Изпи чаша кафе и, изпълнен с мрачно чувство за анонимност, си проби път към влака за центъра. Лицето му беше безизразно. Приличаше на другите лица — неспособно да изпита изненада, учудване, радост или гняв.

Стигна до болницата също толкова безразличен към околния свят — сив, безинтересен мъж, част от големия град.

Вътре беше не по-малко целенасочен и спокоен от сестрите и докторите, които сновяха наоколо. Когато го въведеха в стаята, в която, зад белите завеси, спеше Авхен, той изпита това, което винаги изпитваше в нейно присъствие — възхищение и дълбока благодарност.

— Събудете я внимателно, господин Нетмън — каза сестрата.

— Авхен... — Той докосна рамото ѝ. — Авхен, добре ли си?

— М-м-м-м-м? — промърмори тя и го погледна през полуотворените си клепащи. — Хайнц! Здравей, Хайнц!

— Скъпа, добре ли си?
— Да, да — прошепна тя. — Добре съм. Как е бебето, Хайнц?
— Всичко е наред, Авхен.
— Не можах да ни убият, нали?
— Не.
— Все още сме живи, както всички останали.
— Да.
— Бебето, Хайнц... — Авхен отвори черните си очи широко. —
Това е най-чудесното нещо, което се е случвало, нали?
— Да — отвърна Хайнц.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.